

**Posudek oponenta
na rigorózní práci Mgr. Ing. Petra Pacholíka
„Trestný čin podvodu podle § 250, 250a, 250b trestního zákona“**

Předložená rigorózní práce obsahuje 115 stran textu a je přehledně a logicky členěna do úvodu, sedmi kapitol a závěru. Okruh použité literatury je přiměřený zvolenému tématu. Vnější úprava práce je velmi pěkná. Práce je doplněna ilustrativními přílohami. Po formální stránce splňuje předložená rigorózní práce všechny požadavky na ni kladené.

Autor si za téma své rigorózní práce zvolil problematiku aktuální a rovněž náročnou na zpracování, neboť je spojena s řadou teoretických interpretačních i praktických aplikačních obtíží.

Po stručném úvodu, ve kterém autor charakterizuje zaměření a cíl své práce, se nejprve věnuje vývoji právní úpravy podvodných jednání v československém, resp. později v českém trestním právu od roku 1960. Kritika odlišné trestněprávní ochrany, která byla do roku 1990 poskytována majetku ve společenském a v individuálním vlastnictví, je zajisté namístě.

Dále se autor zabývá rozbořem zákonných znaků trestného činu podvodu podle § 250 TZ, včetně navazujících zvláštních forem podvodu. Při analýze hranic škody autor vyjadřuje správný požadavek, aby tyto hranice byly stanoveny formou zákona. Velmi pečlivě je zpracován rozbor judikatury ke sporným otázkám posuzování škody, zejména pokud jde o problematiku leasingu a význam zajištění pohledávky. I v dalším výkladu autor tvořivě pracuje s judikaturou a s nálezy ústavního soudu ČR, které vhodně učeľňuje, komentuje a hodnotí. Zejména třeba kladně hodnotit pozornost, kterou autor věnuje problematickému vztahu ustanovení § 250 TZ k ustanovením § 250a a 250b TZ ve světle právní teorie i justiční praxe.

Navazující kapitola se pak vhodně věnuje vztahu zkoumaných skutkových podstat k jiným ustanovením trestního zákona. Zde se správně věnuje pouze problematice vzájemného vztahu a neodbočuje k nadbytečnému výkladů zákonných znaků, které nemají pro odlišení význam.

V následující kapitole autor pak srovnává českou právní úpravu s právní úpravou na Slovensku a ve Spolkové republice Německo. Výběr srovnávaných úprav je třeba pokládat za vhodný, protože zatímco slovenská úprava představuje úpravu navazující na stejné ekonomické, sociální a právní kořeny, jako v České republice, úprava ve SRN představuje tradiční západoevropskou úpravu.

Sedmá kapitola práce se pak záslužně věnuje právní úpravě podvodných jednání v novém trestním zákoníku, který v době zpracování práce ovšem ještě nebyl účinný. Autor zde velmi pečlivě provádí srovnání obou právních úprav a pokouší se i o určitý výklad některých nových znaků, což je zajisté úkol nesnadný v situaci, kdy s aplikací nové úpravy nejsou žádné zkušenosti. Srovnání obou úprav dle autora vyznívá jednoznačně příznivě pro úpravu v novém trestním zákoníku.

V závěru své práce autor uvádí dvě kritické výhrady ke „staronové“ úpravě pojistného a úvěrového podvodu, a to jednak vůči pojmu „úvěrová smlouva“, který omezuje možnosti trestněprávní ochrany, a zejména absenci zákonného znaku způsobení škody nikoliv nepatrné v základních skutkových podstatách, což s ohledem na proklamované formální pojetí trestného činu může mít závažné důsledky. S těmito výhradami je třeba souhlasit.

Celkově lze předloženou rigorózní práci hodnotit jako velmi zdařilou. Autor prokázal hlubokou znalost zvolené problematiky, včetně teoretických i praktických problémů, jakož i dosavadního literárního zpracování a zejména odrazu v judikatuře. Práce je zpracována velmi pečlivě a svědomitě na základě samostatného a tvůrčího přístupu. Autor rozhodně prokázal způsobilost samostatné odborné tvůrčí práce. Předložená rigorózní práce po formální i po obsahové stránce splňuje požadavky na ni kladené a je způsobilým podkladem pro ústní obhajobu.

Při ústní obhajobě své práce by se autor mohl vyjádřit k otázce, jak právně posuzovat případ, kdy osoba ví, že na její účet byly omylem připsány peněžní prostředky, na výzvu banky či odesílatele je nevrátí, avšak nikterak s nimi nedisponuje, tj. buď z účtu nevybírá vůbec nebo pouze tak, aby zůstatek na účtu nebyl nižší, než omylem poukázané prostředky.

Doporučuji, aby po úspěšné obhajobě práce a úspěšné ústní zkoušce byl Mgr. Ing. Petru Pacholíkovi udělen titul doktora práv.

V Praze dne 14.1.2010

JUDr. Rudolf Vokoun, CSc.
oponent